

Tarp studentiškų paveikslų apie meną su Remigijumi Gatavecku

Paskutinę spalio dieną Kupiškio viešosios bibliotekos parodų salėje, buvusiose kareivinių patalpose, atidaryta netikėta paroda. Čia savo ankstyvuosius tapybos darbus eksponuoja garsus jaunas menininkas Remigijus Gataveckas. Tarp parodos paveikslų yra ir vienas jo brolio, identiško dvynio Algirdo, studentiškas darbas.

Banguolė
ALEKNIENĖ-ANDRIJAUSKĖ

KAI MOKĖSI TAPYBOS

Renginio vedėja, Kupiškio viešosios bibliotekos darbuotoja Lina Matiukaitė, teigė, kad viena nuolatinė parodų lankytoja jos klaususi, ar tikrai čia bus vieno garsių Lietuvos tapytojų dvynių kūrybos paroda. Taigi tikrai šįkart ji galinti patvirtinti, kad vienas brolis, Remigijus Gataveckas, tikrai čia stovi prie savo darbų. Prieš pokalbį su menininku visi vaišinti karšta arbata. Taip šiltai ir jaukiai šaltojoje parodų salėje negausaus renginio dalyvių būrelis buvo sutiktas parodos autorius R. Gataveckas.

L. Matiukaitė papasakojo, kad broliai Gataveckai Vilniaus dailės akademijoje yra baigę freskas ir mozaikos specialybę. Remigijus yra šios akademijos dėstytojas, Algirdas – apsigynė menotyros mokslų daktaro laipsnį. Buvo užsiminta ir apie nelengvą šių menininkų vaikystę, gyvenimą Alytaus vaikų globos namuose.

R. Gataveckas sakė, kad ši paroda gimė atsitiktinai. Algirdas Vencus, Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius, pamatė tuos paveikslus, saugomus Kupiškyje pas tapytojo uošvį, ir pasiūlė surengti parodą. Šioje parodoje eksponuojami Remigijaus studijų metais Vilniaus dailės akademijoje sukurti paveikslai. Tarp jų daugiausia trečio kurso darbų. Yra keli ketvirto kurso ir vienas pirmakursio darbas. Taip pat čia pakliuvo ir vienas brolio Algirdo tapybos darbas.

„Tai nėra labai gilūs darbai. Aš tokių darbų nelaikau meno kūriniais. Čia studijiniai darbai, kitaip sakant, rankdarbiai, kai dar tik mokiausi tapybos technika perteikti formą, spalvas ir kitus dalykus. Jiems nutapyti prireikė 6–9 valandų. Šiaip su broliu dabar prie savo darbų užtrunkame ir pusmetį, ir ilgiau. Tos technikos įvaldymas yra meno kūrimo priemonė. Realistinį, iš natūros vaizdavimo būdą dailėje, ypač jamžinant žmogų, į šoną nustūmė daugiau nei prieš 150 metų atsiradusi fotografija. Antra vertus, pasaulyje fotorealizmas yra pripažįstama dailės srovė. Šiuolaikiniame pasaulyje meno kūrinys vertinamas kaip tam tikros minties išraiška, o į techninį jo atlikimą kreipiamas mažiau dėmesio. Idealu būna, jei kūrinio idėją pavyksta ir techniškai gerai perteikti“, – kalbėjo menininkas.

Jis pagyrė parodų salę. Anot tapytojo, tai puiki ekspozicinė erdvė. Iki visiško profesionalumo stanga tik geresnio apšvietimo ir patalpų šildymo. Čia ypač tiktų eksponuoti šiuolaikinio meno objektus. „Reikia tuo didžiuliuose. Pasaulio megapoliuose, pvz., Niujorke, Berlyne,

Tapytojas Remigijus Gataveckas teigė, kad ji dažnai galima sutikti Kupiškio gatvėse. Autorės nuotraukos

Parodos atidarymo akimirka. Viduryje Evelina ir Remigijus Gataveckai.

tokios erdvės yra labai puikiai išnaudojamos. Sveikinu Kupiškį, kad čia nuspręsta rengti įvairias parodas. Kai kviesite atvykti menininkus, sakykite, kad turite tokias puikias parodų patalpas“, – negailėjo pagyrų svečias.

APIE KŪRYBĄ IR SĄSAJAS

Dauguma parodos atidarymo dalyvių jau buvo matę kai kuriuos Remigijaus ir Algirdo Gataveckų tapytus fotorealistinius darbus Vilniuje, MO muziejuje. Remigijus papasakojo, kaip kilo mintis tapyti Alytaus vaikų globos namuose gyvenančius jaunuolius. Norėję jiems parodyti darbštumo pavyzdį, sudominti menu, kad visa tai jų gyvenimui darytų įtakos, kad suteiktų pasitikėjimo savimi, kad daug ką galima pasiekti, jei labai to trokšti.

„Nenorėtume sau prisiimti visų laurų, bet, manau, kad tas sumanymas turėjo įtakos. Vis dėlto mūsų projektas „Poveikis“ tikrai buvo paveikus. Pastebimai daugiau vaikų susidomėjo dailė, pradėjo lankyti dailės mokyklą. Atsirado ir ši dalyką studijuojančių. Vienam jaunuoliui dėstau Dailės akademijoje. Antras studijuoja Vilniaus dizaino kolegijoje“, – džiaugėsi tapytojas.

Buvo prisimintos ir kadenciją baigusios Prezidentės Dalios Grybauskaitės portreto tapybos aplinkybės. Prie šio darbo tapytojais užtruko net septynis mėnesius. Prezidentė tapė iš nuotraukos. Su

ja susitikę buvo tik aptarti kai kurių paveikslų detalės.

R. Gataveckas sakė, kad jis su broliu nei freskų, nei mozaikų ne kuria. Studijų metais svajėjo apie sienų tapybą. Ši svajonė išsipildė. Jiedu tapo ant sauso tinko, naudojami vadinamąją „al secco“ (it. a secco – ant sauso) tapybos techniką. Klaipėdoje, Alytuje, Vilniuje Kaune galima rasti jų sieninės tapybos pavyzdžių.

Šiuo metu brolių paveikslus kurie eksponuoti MO muziejuje, galima pamatyti Vilniuje, Vaidmanto Martikonio muziejuje „Autoportretas“, Pilies gatvėje.

Renginio dalyviai domėjosi ir R. Gatavecko sąsajomis su Kupiškio. Paaiškėjo, kad jis yra vedęs kupiškėnę Eveliną Ruzgaitę.

„Su Kupiškio neturėjau jokių ryšių, kol nesutikau savo mylimosios Evelinos. Ji nemėgsta dėmesio“, – sakė menininkas.

KAS YRA MENAS IR KUPIŠKIS

Po parodos atidarymo buvo įdomu daugiau sužinoti apie brolių Gataveckų kūrybinę virtuvę, tapybos dvi es ypatumus.

R. Gataveckas tvirtino, kad tapant jo ir Algirdo požiūris labai nesikerta. Jiedu vienas kitą gerai jaučia ne tik intuityviai, bet yra labai gerai įvaldę tradicinę piešimo techniką, turi susidarytą aiškią savo darbo metodiką.

Nukelta į 9 p.

Tarp studentiškų paveikslų apie meną su Remigijumi Gatavecku

Atkelta iš 7 p.

„Piešimo eigą esame suskirstę į aštuonias svarbias dalis, kurios yra dar smulkiau suskirstytos. Visada dirbame kruopščiai pagal tą planą. Kai dirba brolis, aš žinau, kokia jo darbo stadija. Ir ką aš turėsiu daryti toliau“, – sakė pašnekovas.

Buvo įdomu išgirsti, kaip visgi pro tą tapybos, piešimo techniką prasiskverbta, atsiranda menas.

Dažniausiai, anot R. Gatavecko, menas atsiranda, kai žmonės jungia skirtingus dalykus į vieną. Taigi šie dalykai arba sukrenta į visumą ir kažkas iš to išeina, arba ne.

Pavyzdžiui, dailininkas Valentinas Antanavičius kurdamas asambliažus ant plokštumos mėtė daiktus. Jie jam turi sukristi į kažkokią viziją. Taip ir gimsta meno kūriniai. Jie yra ne sukuriami, bet atrandami, pastebimi. Žvalgausi, stebi pasaulio įvykius ir vėliau naudoji juos per kūrybos procesą.

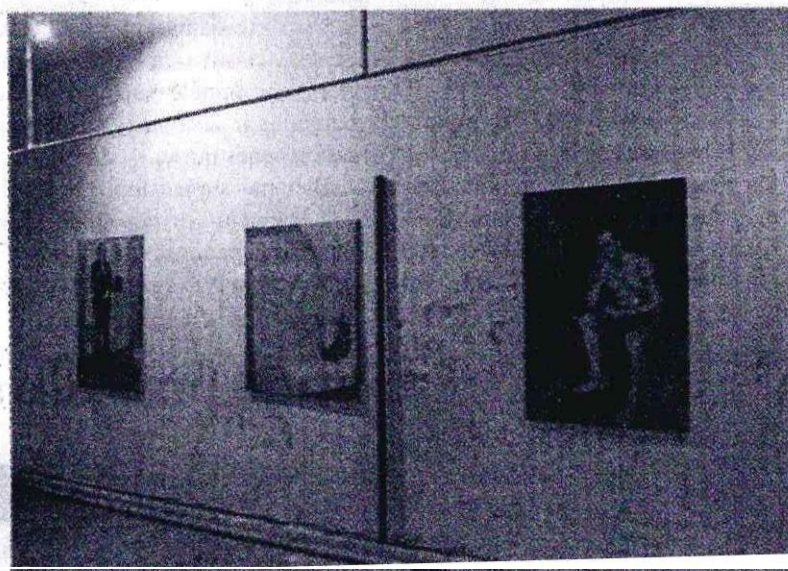
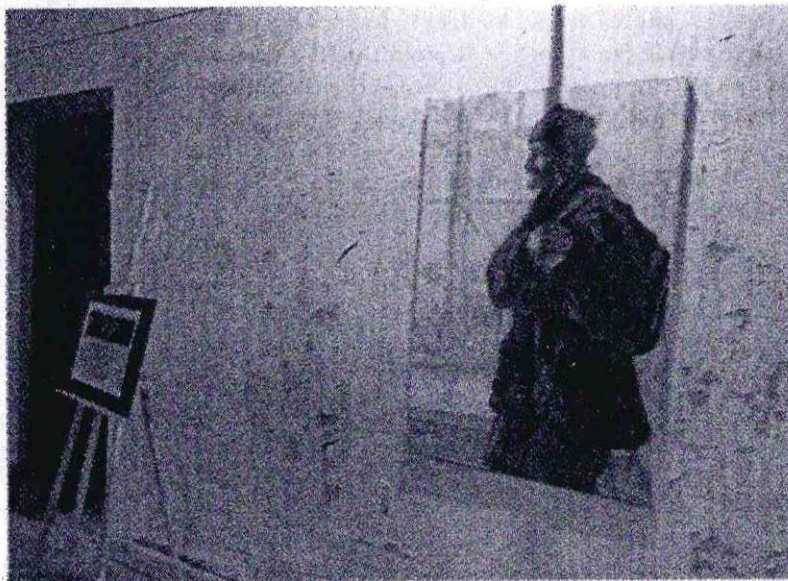
„Taip lyg ir nieko naujo neišėjė. Dalijamės informacija, jungiame ją į visumą. Nagrinėjame kažkokius objektus ir jų prasmes. Kiekvienas daiktas turi skirtingą prasmę. Pavyzdžiui, žmogus mato stalą. Kas dar gali būti iš to stalo? Antai, jei daugybę tų stalų sustatytume per visą auditoriją, jie virstų grindimis. Pasidaro kitoks požiūris.

IOKS vaizduotes skatinimas generuoja visokias idėjas, verčia į aplinką pasižiūrėti kitu aspektu. Tuomet ir atsiranda tos savos idėjos“, – išsakė savo požiūrį į kūrybiškumą menininkas.

KUPIŠKIS MENININKO AKIMIS

R. Gataveckas pastaraisiais metais dažnai lankosi Kupiškyje. Buvo įdomu sužinoti, kas čia jam labiausiai patinka, ar kupiškėniška patirtis turi įtakos jo kūrybai.

„Kupiškyje labai daug vietų man patinka. Žavi Henriko Orakausko ir kitų kūrėjų skulptūrų gausa mieste, graži senamiesčio architektūra. Man smagu ir palei Kupą pasivaikščioti. Esu šį upelį

Parodos fragmentai.
Banguolės Aleknienės-Andrijauskės nuotrauka

nutapęs. Gražios ir Kupiškio maršos. Pūiku, kad jų aplinka pritaikyta ir aktyviam poilsiui. Breiko komandą, su kurios nariais anksčiau šokau, buvau čia pasikvietęs pailsėti, papramogauti. Jiems viskas labai patiko.

Tos Kupiškio vietos skirtingos. Turite gerą sporto kompleksą stadione. Man patinka, kai jaunimas juda, sportuoja. Kupiškio stadione esu stebėjęs ir futbolo varžybas.

Turite gerą Etnografijos muziejų, kur būna puikių parodų. Apskritai Kupiškyje stengiuosi maksimaliai pailsėti. Šis poilsis vėliau

padedą susikaupti kūrybai“, – pasakojo tapytojas.

Paklaustas, ar neketina kada nors Kupiškyje su broliu Algirdu surengti savo dabartinio laikotarpio kūrybos parodos, R. Gataveckas sakė, kad to pažadėti negalys. Mat judviejų kūrybos procesas yra labai ilgas ir dažniausiai tie kūriniai tuoj pat iškeliauja į privačias užsakovų kolekcijas.

Visgi menininkas pridūrė, kad galbūt surastų ir kitokių meninės išraiškos formų pajvairinti Kupiškio gyvenimui. Juk sakoma, kad niekada nesakyk niekada.